Research Intelligence

ความตึงเครียดในตะวันออกกลาง: ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมไทย

มีนาคม 2569 วิจัยกรุงศรี

krungsri Research
A member of MUFG

สารบัญ

ความตึงเครียดสหรัฐฯ–อิหร่าน และความเสี่ยงต่ออุปทานน้ำมันโลก	3
ช่องทางการส่งผ่านผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย	4
ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในเชิงมหภาค	5
ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมไทย	6
มาตรการรองรับและการบรรเทาผลกระทบของไทย	16
มุมมองวิจัยกรุงศรี	17

Subscribe Us

สมัครสมาชิกวิจัยกรุงศรี...

krungsri.research@krungsri.com

คำสงวนสิทธิ์

เนื้อหาและข้อมูลใดๆ ทั้งหมดที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ถือเป็นลิขสิทธิ์ของวิจัยกรุงศรี ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดๆ เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สำเนา หรือดัดแปลงแก่บุคคลอื่นโดยมิได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากวิจัยกรุงศรี รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อหรือควรเชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม วิจัยกรุงศรีไม่อาจรับรองความครบถ้วนสมบูรณ์หรือความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว อีกทั้งไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงหรือทางอ้อมจากการใช้รายงานฉบับนี้หรือเนื้อหาในรายงานฉบับนี้ ข้อมูล ความคิดเห็น และการประมาณการที่ปรากฏในรายงานนี้ถือเป็นความคิดเห็นของวิจัยกรุงศรี ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ ความคิดเห็นในรายงานฉบับนี้เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ณ วันที่มีการเผยแพร่รายงาน วิจัยกรุงศรีขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงโดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

ความตึงเครียดสหรัฐฯ–อิหร่าน และความเสี่ยงต่ออุปทานน้ำมันโลก

ตั้งแต่ช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2569 ที่ผ่านมา ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ในตะวันออกกลางเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จากความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ และอิหร่าน หลังสหรัฐฯ และอิสราเอลโจมตีโครงสร้างพื้นฐานทางทหารและกลุ่มผู้นำของอิหร่าน ส่งผลให้อิหร่านตอบโต้ด้วยการยิงขีปนาวุธและโดรนโจมตีเป้าหมายหลายแห่งในภูมิภาค ทำให้เกิดความเสี่ยงที่ความขัดแย้งในระดับภูมิภาคจะขยายวงมากขึ้น

หนึ่งในประเด็นที่ทั่วโลกให้ความสำคัญอย่างมากคือ **การปิดช่องแคบฮอร์มุซ** (Strait of Hormuz) ซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งน้ำมันที่สำคัญของโลก **โดยมีสัดส่วนการขนส่งน้ำมันดิบผ่านช่องแคบนี้ประมาณ 34% ของการค้าน้ำมันดิบทั่วโลก** โดยการที่อิหร่านปิดเส้นทางเดินเรือหรือสร้างความไม่ปลอดภัยในบริเวณดังกล่าว ส่งผลให้อุปทานน้ำมันตึงตัวอย่างรวดเร็วและการขนส่งสินค้าต่างๆ ในตลาดโลกหยุดชะงัก (Supply Disruptions)

สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยราคาน้ำมันดิบดูไบปรับเพิ่มขึ้นประมาณ 87% จากระดับก่อนเกิดความขัดแย้ง สู่ระดับ 128 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล (ข้อมูล ณ วันที่ 13 มีนาคม 2569) โดยนักวิเคราะห์หลายสำนักประเมินว่า กรณีที่สถานการณ์ความรุนแรงในตะวันออกกลางและการตอบโต้ยังอยู่ในวงจำกัดและการหยุดชะงักของอุปทานเป็นเพียงชั่วคราว ราคาน้ำมันอาจปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ประมาณ 80–100 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ส่วนในกรณีเลวร้าย (Worst case) หากความขัดแย้งขยายตัวเป็นสงครามในระดับภูมิภาค และทำให้การส่งออกน้ำมันหยุดชะงักต่อเนื่อง ราคาน้ำมันอาจปรับเพิ่มขึ้นถึง 120–150 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ทั้งนี้ หากราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นในระดับดังกล่าวอาจส่งผลให้ **เงินเฟ้อทั่วโลกปรับตัวสูงขึ้นและเศรษฐกิจโลกชะลอตัวลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะประเทศที่พึ่งพาการนำเข้าพลังงานอย่างเช่นประเทศไทย**

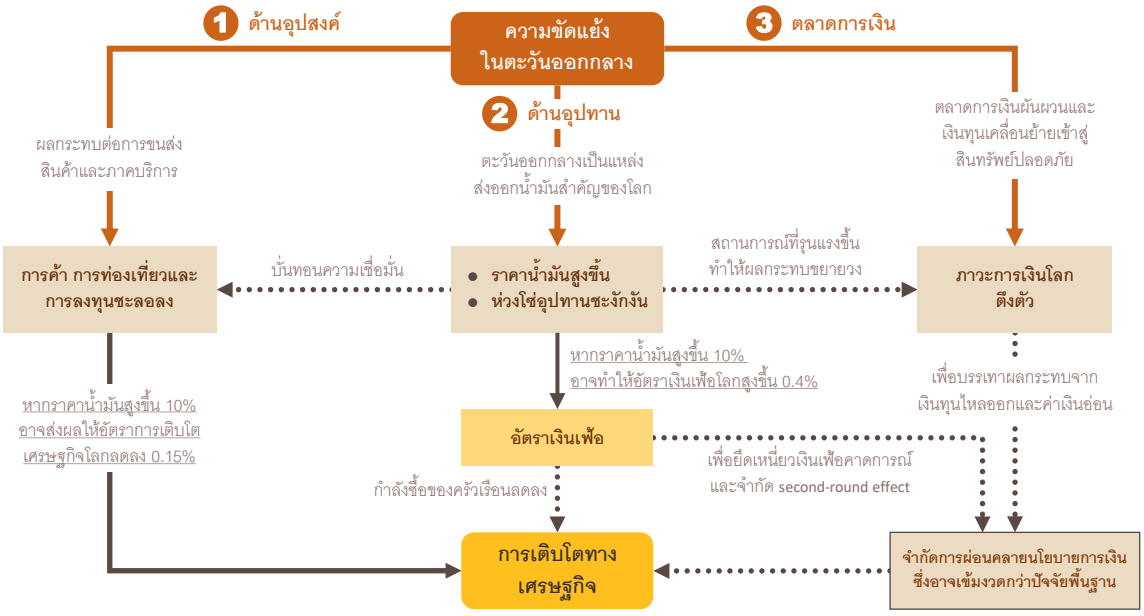
ช่องทางการส่งผ่านผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

สำหรับช่องทางการส่งผ่านผลกระทบ (Transmission Channels) จากการวิเคราะห์ในภาพรวม ความขัดแย้งในตะวันออกกลางสามารถส่งผลต่อเศรษฐกิจผ่าน 3 **ช่องทางหลัก** ได้แก่

1. **ช่องทางด้านอุปทาน** (Supply Side) ซึ่งเป็นช่องทางที่สำคัญที่สุดต่อเศรษฐกิจไทย โดยราคาน้ำมันโลกที่สูงขึ้นจะ**ทำให้เงินเฟ้อเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกันต้นทุนพลังงาน** ต้นทุนการผลิตและภาคขนส่ง **ซึ่งจะกดดันกำลังซื้อของครัวเรือน**และการลงทุนภาคเอกชน นอกจากนี้ ยังทำให้ค่าระวางเรือ ค่าเบี้ยประกันการขนส่งเพิ่มขึ้น และการขนส่งสินค้าล่าช้า ทั้งนี้ ความขัดแย้งยืดเยื้อรุนแรงจะนำไปสู่**การหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทาน** (Supply chain disruption) ได้
2. **ช่องทางด้านอุปสงค์** (Demand Side) ปัจจุบันเริ่มเห็นผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวของไทย แม้นักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลางมีสัดส่วนจำกัด (ราว 2.3% ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด) แต่ความกังวลด้านความปลอดภัยและการปิดน่านฟ้าและการปิดสนามบินหลายแห่งในตะวันออกกลาง ซึ่งเป็นจุดต่อเครื่อง (Transit) ยอดนิยมแห่งหนึ่งของโลก ทำให้นักท่องเที่ยวจากฝั่งตะวันตกเริ่มลดลง (ข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาระบุว่า ตั้งแต่วันที่ 1-8 มีนาคม 2569 จำนวนนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปและตะวันออกกลางลดลง -18%[1/] จากแนวโน้มการเดินทางปกติ) อย่างไรก็ตาม หากความขัดแย้งยืดเยื้อ จะบั่นทอน**ความเชื่อมั่นของนักลงทุน** และส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อ**การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว**
3. **ช่องทางตลาดการเงิน** (Financial Markets Channel) ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ส่งผลให้ภาวะตลาดการเงินโลกผันผวน โดยหลายประเทศกำลังเผชิญกับเงินทุนไหลออก อย่างไรก็ตาม ผลกระทบต่อไทยในช่วงแรกอาจจำกัดเนื่องจากไทยมี**เสถียรภาพด้านต่างประเทศค่อนข้างแข็งแกร่ง** โดยดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลต่อเนื่องและมีเงินสำรองระหว่างประเทศที่อยู่ในระดับสูง แต่ในกรณีที่สถานการณ์เลวร้าย **ภาวะการเงินโลกจะตึงตัวขึ้น** (Tightening financial conditions) ท่ามกลางภาวะเงินเฟ้อสูง ซึ่งจะจำกัดการผ่อนคลายนโยบายการเงิน และส่งผลกระทบเชิงลบต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป

ภาพที่ 1

ช่องทางการส่งผ่านผลกระทบของความขัดแย้งในตะวันออกกลางต่อเศรษฐกิจ

Source: IMF, BOT and Krungsri Research

1/ วิกฤต 'สงคราม' อุดนักท่องเที่ยวตลาด 'ยุโรป–ตะวันออกกลาง' หดตัว 18% | ไทยโพสต์

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในเชิงมหภาค

ประเทศไทยเป็น **ผู้นำเข้าน้ำมันสุทธิ** (Net oil importer) และมีสัดส่วนการนำเข้าน้ำมันดิบจากตะวันออกกลางค่อนข้างสูง (58% ของปริมาณการนำเข้าน้ำมันดิบทั้งหมด) ดังนั้น ราคาน้ำมันโลกที่ปรับเพิ่มขึ้นจึงสามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในเชิงมหภาคผ่านหลายช่องทาง หากพิจารณาตามสถานการณ์ต่าง ๆ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยสามารถแบ่งได้ดังนี้ (จากตาราง)

- **กรณีความรุนแรงอยู่ในวงจำกัด** หรือราคาน้ำมันเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ประมาณ 85–90 **ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล** เงินเฟ้อจะมีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้นราว 1.2-1.6% จากกรณีฐาน และ GDP **ไทยอาจลดลงจากกรณีฐานราว** -0.2 **ถึง** -0.3%
- **ส่วนในกรณีเลวร้าย** หากราคาน้ำมันเฉลี่ยทั้งปีปรับเพิ่มขึ้นสู่ระดับ 110–130 **ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และภาครัฐไม่สามารถอุดหนุนราคาพลังงานและค่าครองชีพภายในประเทศได้** เงินเฟ้อในประเทศจะเร่งตัวขึ้นอย่างมากถึงราว 3.0-4.5% จากกรณีฐาน **และอาจทำให้** GDP **ของไทยลดลงจากกรณีฐานถึงประมาณ** -0.6 **ถึง** -0.9%

ภาพที่ 2

คาดการณ์ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

ฉากทัศน์ผลกระทบของราคาน้ำมันโลก ต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) และอัตราเงินเฟ้อของไทย

	ฉากทัศน์	ราคาน้ำมันดิบเฉลี่ย ปี 2569 (ดอลลาร์ต่อบาร์เรล)	% การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันจากปี 2568 (68 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล)	ผลกระทบต่อ GDP (%)	ผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อ (%)
1	กรณีกระทบจำกัด Mild case	85-90	25-30%	▼ -0.2 to -0.3	▲ 1.2 -1.6
2	กรณีผลกระทบปานกลาง Moderate case	95-100	40-45%	▼ -0.4 to -0.5	▲ 1.9-2.3
3	กรณีผลกระทบรุนแรง Severe case	110-130	60-90%	▼ -0.6 to -0.9	▲ 3.0-4.5

อ้างอิงจากประมาณการของธนาคารแห่งประเทศไทย หากราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น 10% จะส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น 0.5% และส่งผลให้อัตราการเติบโตของ GDP ลดลง 0.1%

Source: Krungsri Research

ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมไทย

ความขัดแย้งในตะวันออกกลางอาจส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทยในหลายมิติ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็นผลกระทบทางตรงและทางอ้อมได้ดังนี้

ผลกระทบทางตรง เกิดขึ้นกับภาคอุตสาหกรรมที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานโดยตรงใน 2 ลักษณะ **ได้แก่** (1) **การขาดแคลนวัตถุดิบตั้งต้น** (Feedstock) ซึ่งกระทบต่อโรงกลั่นน้ำมันและอุตสาหกรรมปิโตรเคมีเป็นหลัก **และ** (2) **การหยุดชะงักของปัจจัยการผลิตนำเข้า** ซึ่งส่งผลต่ออุตสาหกรรมที่พึ่งพาสินค้านำเข้าจากตะวันออกกลาง เช่น เคมีภัณฑ์ ปุ๋ย และโลหะ

นอกจากนี้ ภาคอุตสาหกรรมอาจได้รับผลกระทบทางอ้อม ผ่าน 3 ช่องทางหลัก ได้แก่ (1) **ด้านต้นทุนการผลิต** จากราคาพลังงานที่ปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งเพิ่มภาระให้แก่อุตสาหกรรมที่ใช้พลังงานเข้มข้น (2) **ด้านอุปสงค์ในตลาดส่งออก** จากการที่ความต้องการสินค้าไทยในตะวันออกกลางอาจชะลอตัวลง และ (3) **ด้านโลจิสติกส์** จากความล่าช้าและต้นทุนการขนส่งที่เพิ่มขึ้น อันเป็นผลจากการหยุดชะงักของเส้นทางเดินเรือในภูมิภาค

ผลกระทบทางตรงต่ออุตสาหกรรม

1) การขาดแคลนวัตถุดิบตั้งต้น (Feedstock)

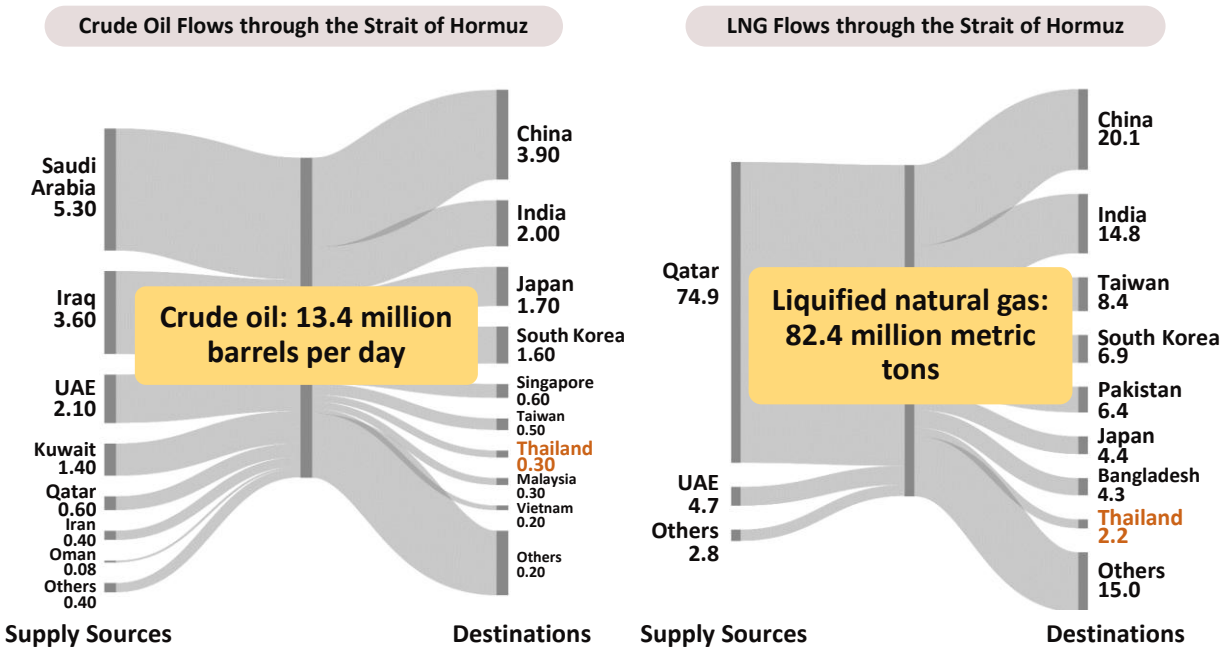
ช่องแคบฮอร์มุซ (The Strait of Hormuz) ถือเป็นเส้นเลือดใหญ่ทางพลังงานของโลก โดยในปี 2568 มีการขนส่งน้ำมันดิบผ่านเส้นทางนี้สูงถึง 13.4 ล้านบาร์เรลต่อวัน หรือคิดเป็นราว 1 ใน 3 ของการค้าทางเรือทั่วโลก ซึ่งกว่า 80% ของปริมาณดังกล่าวถูกส่งมายังภูมิภาคเอเชีย **สำหรับประเทศไทย ความล่าช้าหรือการหยุดชะงักในเส้นทางนี้ถือเป็นความเสี่ยงโดยตรง เนื่องจากไทยนำเข้าน้ำมันดิบผ่านช่องแคบนี้ถึง 3 แสนบาร์เรลต่อวัน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนสูงถึง 58% ของการนำเข้าน้ำมันดิบทั้งหมดของประเทศ** นอกจากนี้ ก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ยังเป็นอีกวัตถุดิบสำคัญจากตะวันออกกลางที่ใช้เส้นทางนี้ในการขนส่ง โดยเกือบ 80% ของ LNG ที่ผ่านช่องแคบนี้มีปลายทางอยู่ที่ตลาดเอเชีย โดยเฉพาะการขนส่ง LNG จากประเทศกาตาร์ที่จำเป็นต้องใช้เส้นทางนี้เพียงทางเดียวเท่านั้น **ในปัจจุบันไทยนำเข้า LNG ผ่านช่องแคบฮอร์มุซประมาณ 2.2 ล้านตันต่อปี** [2/] **หรือคิดเป็น 24% ของการนำเข้า LNG ทั้งหมด**[3/] ซึ่งการปิดช่องแคบนี้จะส่งผลกระทบต่อเชื้อเพลิงหลักในการผลิตไฟฟ้าของประเทศ

2/ เกือบทั้งหมดของการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ผ่านช่องแคบฮอร์มุซ มีต้นทางมาจากประเทศกาตาร์

3/ การนำเข้า LNG ส่วนที่เหลือส่วนใหญ่มาจากสหรัฐฯ ออสเตรเลีย และมาเลเซีย ซึ่งรวมกันคิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 50% ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด

ภาพที่ 3

การขนส่งพลังงานผ่านช่องแคบฮอร์มุซ

Source: Nikkei Asian Review, Bangkok Posts, EPPO and Krungsri Research

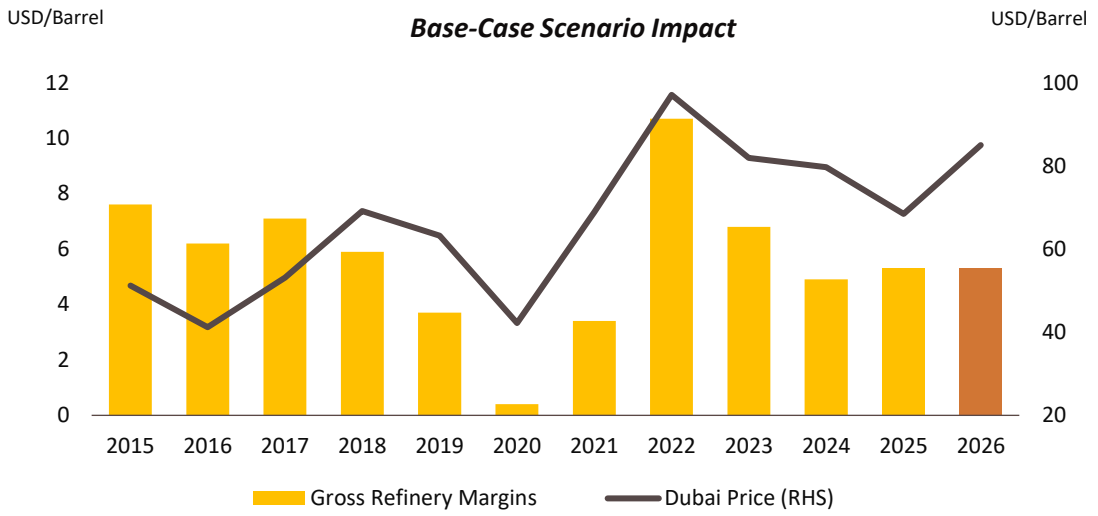
การปิดช่องแคบฮอร์มุซจะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันและอุตสาหกรรมปิโตรเคมีซึ่งต้องอาศัยวัตถุดิบตั้งต้นจากตะวันออกกลาง โดยในสถานการณ์ที่ความขัดแย้งอยู่ในวงจำกัด (Base-Case) ***ธุรกิจโรงกลั่นน้ำมันไทยมีแนวโน้มจะได้รับประโยชน์เพียงในระยะสั้นจากการปรับตัวขึ้นของราคาน้ำมันดิบโลก ซึ่งจะส่งผลให้มูลค่าน้ำมันดิบในสต็อกที่ถือครองอยู่พุ่งสูงขึ้นทันที*** อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมปลายน้ำโดยเฉพาะปิโตรเคมี จะเริ่มเผชิญกับภาวะกำไรที่ลดลง เนื่องจากราคาวัตถุดิบ (เช่น แนฟทา และก๊าซธรรมชาติ) ปรับตัวสูงขึ้นตามราคาพลังงาน ในขณะที่ผู้ผลิตไม่สามารถปรับราคาขายผลิตภัณฑ์ขึ้นตามได้ทัน เพราะมีมาตรการควบคุมราคาจากภาครัฐที่ต้องการดูแลค่าครองชีพประชาชนเป็นตัวกดดันอยู่ รวมถึงการขาดแคลนวัตถุดิบ โดยเฉพาะโรงงานปิโตรเคมีที่นำเข้าวัตถุดิบจากตะวันออกกลางเป็นส่วนใหญ่ ทำให้อาจต้องลดกำลังการผลิตหรือหยุดเดินโรงงานชั่วคราว (Force Majeure) เช่น โรงงานโอเลฟินส์ของบริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) หรือ SCC ที่ต้องหยุดการดำเนินงานไปแล้ว

หากสถานการณ์บานปลายสู่ความขัดแย้งเต็มรูปแบบในภูมิภาค (Worse-Case) ***จะเป็นแรงกดดันต่อค่าการกลั่นรวม (Gross Refinery Margins: GRMs) ของโรงกลั่นน้ำมันให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ*** เนื่องจาก (1) ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น เพราะโรงกลั่นน้ำมันจำเป็นต้องซื้อน้ำมันดิบใหม่ในราคาสูงเมื่อน้ำมันสำรองราคาต่ำถูกใช้จนหมดไป (2) ราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจะเพิ่มขึ้นได้อย่างจำกัด เนื่องจากความต้องการใช้พลังงานโลกจะลดลงเนื่องจากเศรษฐกิจหยุดชะงักขณะที่เงินเฟ้อสูง (Stagflation) และมาตรการควบคุมราคาน้ำมันขายปลีกของรัฐอาจจำกัดความสามารถในการส่งผ่านต้นทุนของผู้ประกอบการ ซึ่งแตกต่างจากวิกฤตรัสเซีย-ยูเครนในปี 2565 ที่เศรษฐกิจโลกยังขยายตัวได้ดีและมีภาวะขาดแคลนดีเซลช่วยหนุน แต่วิกฤตปี 2569 นี้เกิดขึ้นท่ามกลางอุปสงค์โลกที่อ่อนแออยู่เดิม ทำให้กำไรสุทธิมีโอกาสลดลงอย่างมีนัยสำคัญ **นอกจากนี้ ธุรกิจโรงไฟฟ้าซึ่งใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นวัตถุดิบสำคัญจะได้รับผลกระทบทางตรงจากการขาดแคลนวัตถุดิบตั้งต้นเช่นกัน** โดยการผลิตไฟฟ้าของไทยกว่า 60% ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง

สำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องอย่างปิโตรเคมี พลาสติกและบรรจุภัณฑ์ *(Packaging)* ***ผลกระทบจะรุนแรงกว่ากรณีปกติมาก*** เนื่องจากต้นทุนวัตถุดิบจะพุ่งสูงขึ้นท่ามกลางสภาวะเศรษฐกิจที่อ่อนแรง ทำให้ผู้บริโภคจึงอาจไม่มีกำลังซื้อพอที่ภาคอุตสาหกรรมจะผลักภาระต้นทุนไปให้ได้ ขณะเดียวกัน การหยุดเดินโรงงานปิโตรเคมีอาจขยายวงกว้างมากขึ้นและมีระยะเวลาที่นานขึ้น ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรและเสถียรภาพของทั้งอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องในระยะยาว

ภาพที่ 4

ค่าการกลั่นรวม (Singapore Gross Refinery Margins: GRMs)

Source: Bloomberg, EPPO and Krungsri Research

2) การหยุดชะงักของปัจจัยการผลิตนำเข้า

ในปี 2568 มูลค่าการนำเข้าของไทยจากตะวันออกกลางอยู่ที่ 29,150 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 8.3% ของการนำเข้าทั้งหมดของไทย **โดยนอกจากการนำเข้าพลังงานแล้ว ไทยยังนำเข้าปัจจัยการผลิตอื่นๆ ที่สำคัญ เช่น ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ปุ๋ย อะลูมิเนียม เหล็ก เคมีภัณฑ์ เม็ดพลาสติกและผลิตภัณฑ์พลาสติก จากภูมิภาคนี้ในสัดส่วนที่สูง ซึ่งอาจกระทบอุตสาหกรรมปลายน้ำ** โดยแหล่งนำเข้าหลักคือสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) ซาอุดีอาระเบีย และกาตาร์ ขณะที่การนำเข้าจากอิสราเอลและอิหร่านมีสัดส่วนเพียงเล็กน้อย

ปัจจัยการผลิตสำคัญที่ไทยต้องเฝ้าระวังคือปุ๋ยเคมี ซึ่งไทยพึ่งพาการนำเข้าจากตะวันออกกลางด้วยสัดส่วนสูงถึง 1 ใน 3 ของการนำเข้าปุ๋ยเคมีทั้งหมด โดยหากปุ๋ยขาดแคลน อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนภาคเกษตรกรรมและความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) อย่างไรก็ดี กระทรวงพาณิชย์คาดว่าสต็อกปุ๋ยของไทยในปัจจุบันจะใช้ได้จนถึงเดือนสิงหาคม 2569[4/]

นอกจากนี้ ไทยยังพึ่งพาอะลูมิเนียมจากตะวันออกกลางราว 10% ซึ่งสะท้อนว่าธุรกิจปลายน้ำในภาคการผลิตและการก่อสร้างอาจได้รับผลกระทบ

4/ 'ปุ๋ยยูเรีย' ไม่ขาดแคลน ใช้ได้ถึง ส.ค. 69 เตือน 'ฉวยโอกาสขึ้นราคา' โทษหนัก | กรุงเทพธุรกิจ

ภาพที่ 5

การนำเข้าของไทยจากตะวันออกกลาง รายประเทศและรายสินค้า

	Value of imports in 2025 (USD, mn)	Share of total imports from ME	Major imported products
Middle East	**29,149.9**	**100.0%**	
UAE	17,698.2	60.7%	Crude oil, gold, refined oil, aluminum, silver
Saudi Arabia	5,185.1	17.8%	Crude oil, refined oil, fertilizer, chemicals, polymer
Qatar	3,281.4	11.3%	LNG, crude oil, refined oil, aluminum, fertilizer
Oman	1,124.1	3.9%	LNG, iron and steel, fertilizer, refined oil
Israel	605.8	2.1%	Diamond, ICs, fertilizer
Iran	9.5	0.03%	Frozen fish, nut, grape

Source: International Trade Centre (ITC) and Krungsri Research
Note: The Middle East includes Bahrain, Egypt, Iran, Iraq, Israel, Jordan, Kuwait, Lebanon, Oman, Palestine, Qatar, Saudi Arabia, Syria, Türkiye, the United Arab Emirates, and Yemen.

ภาพที่ 6

สินค้านำเข้าสำคัญของไทยจากตะวันออกกลาง

Products	Value of imports in 2025 (USD, mn)	Share of imports of this product to total imports from ME	Share of imports from ME to total imports of this product
All products	**29,150**	**100.0%**	**8.3%**
Crude oil and petroleum products (incl. LNG)	21,170	72.6%	46.8%
Precious metals, stones, and jewelry (gold, silver, diamond)	4,397	15.1%	14.9%
Fertilizers	978	3.4%	33.7%
Aluminum and aluminum products	598	2.1%	10.2%
Iron and steel	375	1.3%	3.1%
Organic chemicals	355	1.2%	7.4%
Plastics and plastic products	324	1.1%	2.8%
Electrical machinery and equipment	171	0.2%	0.1%
Fish and seafood	114	2.9%	3.6%
Inorganic chemicals and metal compounds	88	3.5%	1.1%
Machinery and mechanical equipment	77	0.2%	0.1%

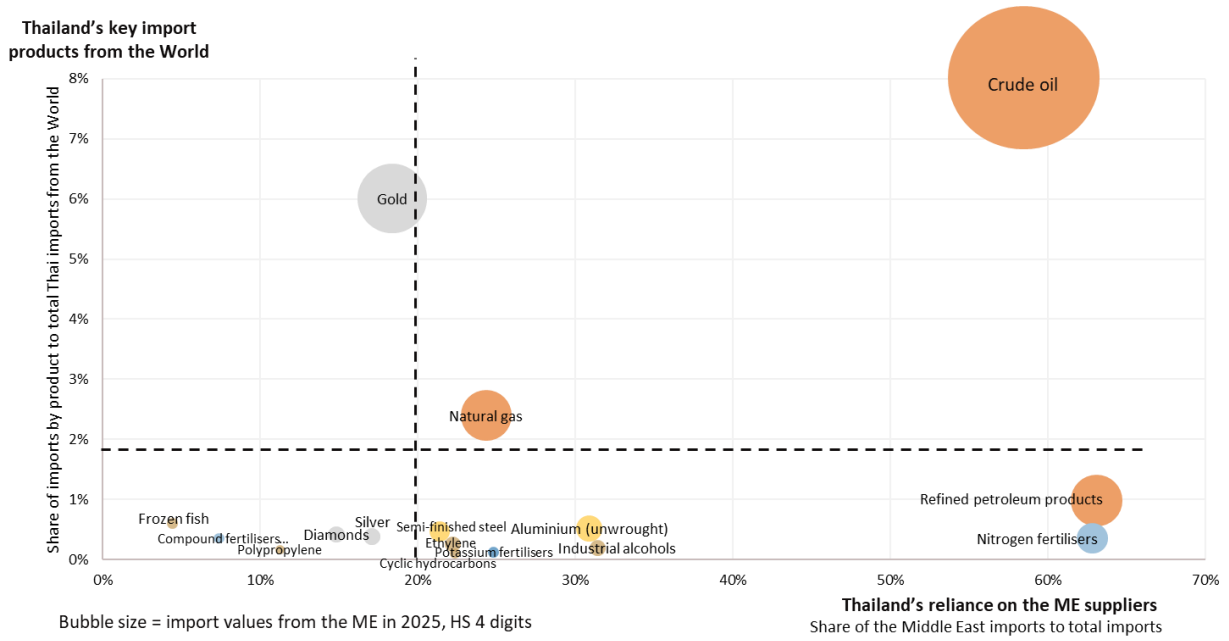
Source: International Trade Centre (ITC) and Krungsri Research
Note: HS code 2 digits

หากพิจารณาเจาะลึกรายสินค้า สามารถจัดกลุ่มสินค้านำเข้าที่อาจได้รับผลกระทบออกเป็น 3 กลุ่ม โดยใช้เกณฑ์ทั้งมูลค่าการนำเข้าและระดับการพึ่งพาแหล่งนำเข้าจากตะวันออกกลาง ได้ดังนี้

1. **พึ่งพามาก-นำเข้ามาก** ได้แก่ น้ำมันดิบ น้ำมันสำเร็จรูป LNG และปุ๋ยเคมี ซึ่งทั้งหมดพึ่งพาการนำเข้าจากตะวันออกกลางในสัดส่วนสูง กลุ่มนี้จัดอยู่ในระดับเฝ้าระวังสูง เนื่องจากอาจส่งผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนและความต่อเนื่องของภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมในประเทศ
2. **พึ่งพามาก-นำเข้าน้อยกว่า** ได้แก่ อะลูมิเนียม เหล็ก ปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์ กลุ่มนี้ยังอยู่ในระดับที่ต้องเฝ้าระวัง เพราะเป็นวัตถุดิบสำคัญที่ใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องหลายประเภท
3. **พึ่งพาและนำเข้าปานกลาง** เช่น อัญมณีและโลหะมีค่า กลุ่มนี้ยังไม่น่าเป็นห่วงมากนัก เนื่องจากคาดว่าผู้ประกอบการยังสามารถบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานและปรับแหล่งนำเข้าทดแทนได้

ภาพที่ 7

ประเมินสินค้านำเข้าที่มีโอกาสได้รับผลกระทบ (Import goods prioritization)

Source: International Trade Centre (ITC) and Krungsri Research
Note: HS code 4 digits

ผลกระทบทางอ้อมต่ออุตสาหกรรม

1) การเพิ่มขึ้นของต้นทุนพลังงาน

ความขัดแย้งในตะวันออกกลางที่ส่งผลให้ต้นทุนพลังงานเพิ่มขึ้น จะกระทบต่ออุตสาหกรรมที่ใช้พลังงานเข้มข้น โดยจากการวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนพลังงาน พบว่ากลุ่มโรงไฟฟ้าเป็นอุตสาหกรรมกลางน้ำที่เปราะบางที่สุด เนื่องจากมีต้นทุนจากการใช้พลังงานปิโตรเลียม (โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติ) และไฟฟ้า คิดเป็นสัดส่วนสูงถึง 44.1% ของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งหมด ซึ่งความผันผวนของราคาพลังงานในส่วนนี้จะกลายเป็นต้นทุนพื้นฐานที่ส่งต่อไปยังทุกอุตสาหกรรมทั่วประเทศ จึงเท่ากับว่ากลุ่มโรงไฟฟ้ามีแนวโน้มได้รับทั้งผลกระทบทั้งทางตรงจากแนวโน้มการขาดแคลนวัตถุดิบตั้งต้น และผลกระทบทางอ้อมจากต้นทุนด้านพลังงานที่สูงขึ้น

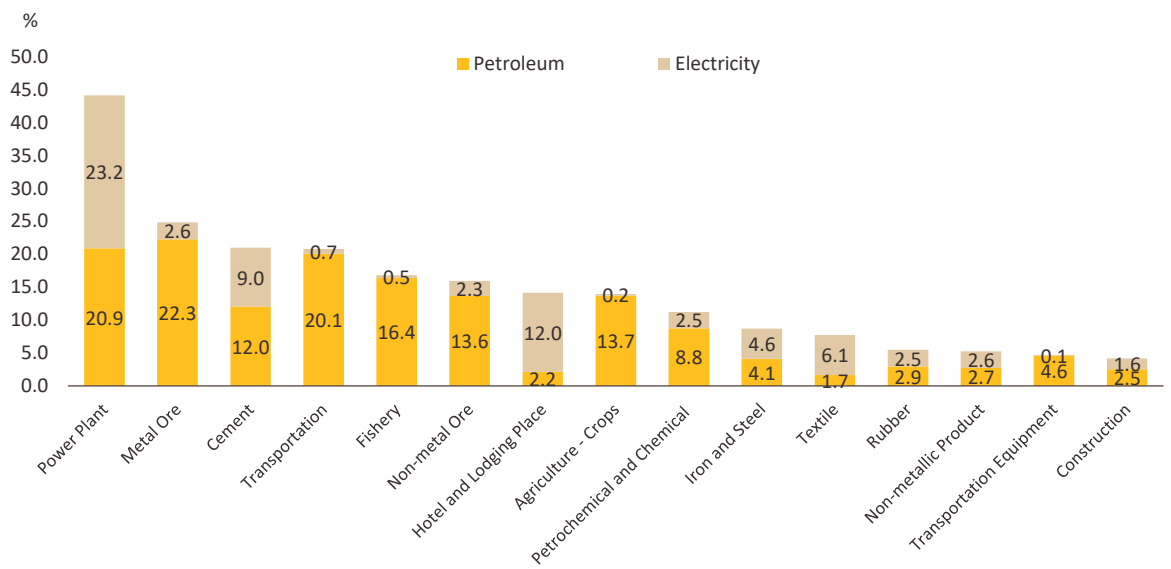
ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมปลายน้ำที่มีความเสี่ยงในการเผชิญกับแรงกดดันด้านต้นทุนพลังงานที่สูง ได้แก่ กลุ่มแร่โลหะ (Metal Ore) **(มีสัดส่วนต้นทุนจากปิโตรเลียมและไฟฟ้ารวม 24.9% ของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งหมด) ปูนซีเมนต์ (21.0%) และการขนส่ง (20.8%)** โดยเฉพาะการผลิตแร่ดีบุก (Tin Ore) ที่มีการใช้พลังงานสูง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ (Ripple Effect) ไปยังอุตสาหกรรมยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ และบรรจุภัณฑ์อาหาร (กระป๋อง) สำหรับภาคการขนส่งนั้นมีความเสี่ยงครอบคลุมทั้งการขนส่งทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ เนื่องจากสัดส่วนการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่อยู่ในระดับสูง

นอกจากนี้ ผลกระทบยังอาจขยายไปถึง**ภาคเกษตรกรรมและประมง** ซึ่งต้นทุนพลังงานคิดเป็น 16.9% สำหรับประมง และ 13.9% สำหรับบริการทางการเกษตร ส่งผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนการผลิตในห่วงโซ่อุปทานอาหาร ส่วน**อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์** นอกเหนือจากความเสี่ยงจากการขาดแคลนวัตถุดิบหลัก (Feedstock) ในการผลิตเม็ดพลาสติก (Plastic Resins) (32% ของต้นทุนทั้งหมด) ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีต้นทุนด้านพลังงานที่ใช้ในโรงงานถึง 11.3%

ในด้านภาคบริการและงานโครงสร้างพื้นฐาน **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว** โดยเฉพาะธุรกิจโรงแรมมีความเสี่ยงต่อค่าไฟฟ้าที่มีทิศทางเพิ่มขึ้นเนื่องจากต้นทุนไฟฟ้าคิดเป็นสัดส่วน 12% ของโครงสร้างต้นทุนทั้งหมด สำหรับ**กลุ่มก่อสร้าง** แม้สัดส่วนพลังงานในอุตสาหกรรมก่อสร้างจะไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น แต่การเพิ่มขึ้นของต้นทุนพลังงานในการผลิตปูนซีเมนต์ เหล็กและเหล็กกล้าซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักของอุตสาหกรรมก่อสร้าง อาจถูกส่งต่อไปยังงบประมาณโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานทั่วประเทศอย่างมีนัยสำคัญได้

ภาพที่ 8

สัดส่วนการใช้ปิโตรเลียมและไฟฟ้าของไทยจำแนกตามอุตสาหกรรม (%)

Source: NESDC, Krungsri Research

2) การชะลอตัวของอุปสงค์ในตลาดส่งออก

แม้ไทยจะเป็นผู้นำเข้าสุทธิจากตะวันออกกลาง แต่ภูมิภาคนี้ก็ถือเป็นตลาดส่งออกที่มีความสำคัญของไทยเช่นกัน โดยในปี 2568 ไทยส่งออกสินค้าไปยังตะวันออกกลางรวมมูลค่า 13,203 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 3.9% ของการส่งออกทั้งหมด ซึ่งกว่าครึ่งหนึ่งกระจุกตัวอยู่ที่ตลาด UAE และซาอุดีอาระเบีย **โดยมีสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ ยานยนต์และชิ้นส่วน อาหาร (ทูน่าและข้าว) เครื่องปรับอากาศ เครื่องประดับ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ยาง และไม้** ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าส่งออกหลักของไทย สะท้อนว่าหากสถานการณ์ในภูมิภาคมีความตึงเครียดและยืดเยื้อจนทำให้กำลังซื้อของตลาดชะลอตัว ผู้ส่งออกไทยในกลุ่มสินค้าเหล่านี้อาจได้รับผลกระทบด้วย

ภาพที่ 9

การส่งออกของไทยไปยังตะวันออกกลาง รายประเทศและรายสินค้า

	Value of exports in 2025 (USD, mn)	Share of total exports to ME	Major exported products
Middle East	**13,203.1**	**100.0%**	
UAE	4,459.6	33.8%	Auto, jewelry, fiberboard, air con, smartphone
Saudi Arabia	2,583.5	19.6%	Auto, fiberboard, tunas, tires, auto parts
Türkiye	1,341.5	10.2%	Air con, auto, rubber product
Iraq	959.9	7.3%	Rice, auto, fridge, tire, air con
Israel	775.3	5.9%	Tunas, diamond, rice, auto
Iran	136.7	1.0%	Fruits, rubber products, medical devices, motorcycle

Source: International Trade Centre (ITC) and Krungsri Research
Note: The Middle East includes Bahrain, Egypt, Iran, Iraq, Israel, Jordan, Kuwait, Lebanon, Oman, Palestine, Qatar, Saudi Arabia, Syria, Türkiye, the United Arab Emirates, and Yemen.

ภาพที่ 10

สินค้าส่งออกสำคัญของไทยไปยังตะวันออกกลาง

Products	Value of exports in 2025 (USD, mn)	Share of exports of this product to total Thai exports to ME	Share of ME market to total exports
All products	**13,203**	**100.0%**	**3.9%**
Vehicles and parts	4,317	32.7%	12.6%
Machinery and mechanical equipment (e.g., air con, fridge)	1,876	14.2%	3.1%
Precious stones, metals, and jewelry	1,099	8.3%	4.1%
Rubber and rubber products	798	6.0%	3.9%
Electrical machinery and electronics (e.g. smartphone)	749	5.7%	1.2%
Wood and wood products	659	5.0%	20.3%
Processed meat and seafood (tunas)	640	4.8%	9.0%
Cereals (rice)	602	4.6%	13.0%
Plastics and plastic products	274	2.1%	2.0%
Processed fruits and vegetables	177	1.3%	6.0%

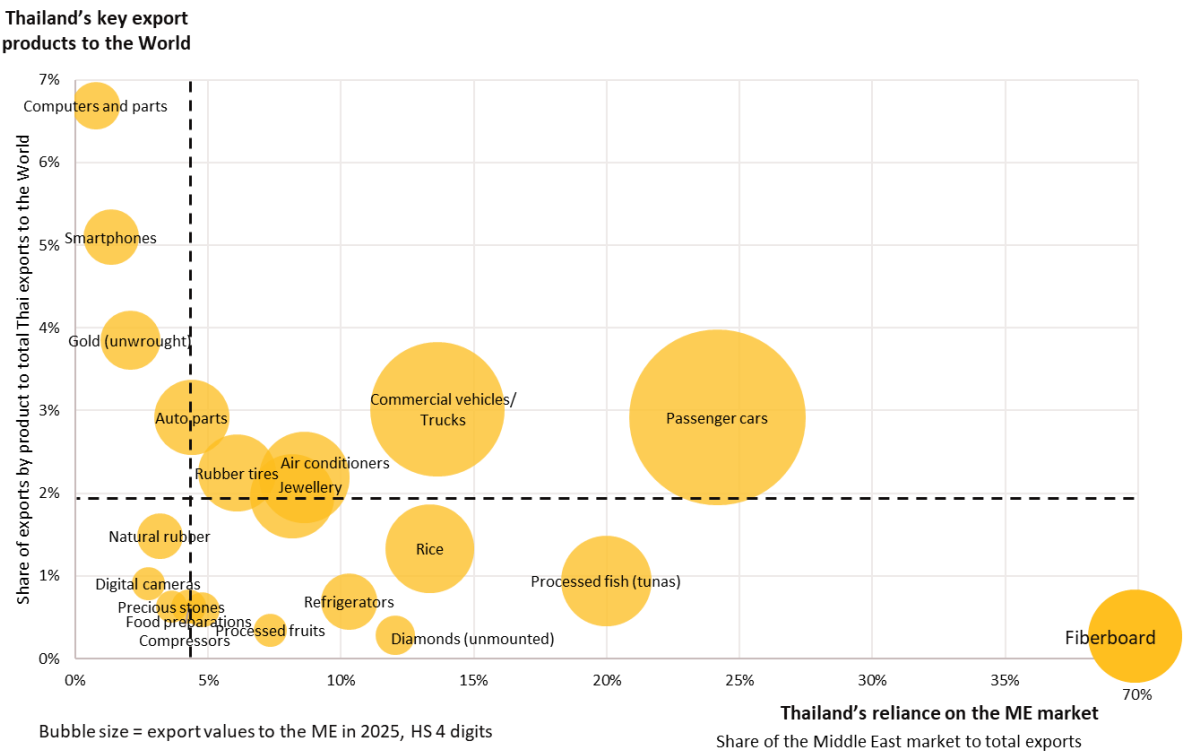
Source: International Trade Centre (ITC) and Krungsri Research
Note: HS code 2 digits

หากพิจารณาผลกระทบด้านการส่งออกในระดับรายสินค้า สามารถจัดกลุ่มผลกระทบได้เป็น 3 กลุ่ม โดยใช้เกณฑ์มูลค่าการส่งออกโดยรวม รวมถึงมูลค่าและระดับการพึ่งพาตลาดตะวันออกกลาง ดังนี้

1. **พึ่งพามาก-ส่งออกมาก** ได้แก่ รถยนต์นั่ง (พึ่งพาตะวันออกกลาง 24.2%) รถบรรทุก เครื่องปรับอากาศ ยางล้อ และเครื่องประดับ กลุ่มนี้จัดอยู่ในระดับเฝ้าระวังสูง เนื่องจากหากความตึงเครียดในภูมิภาคยังยืดเยื้อ จนทำให้อุปสงค์ต่อสินค้าเหล่านี้ชะลอตัวลง ก็อาจส่งผลกระทบต่อภาพรวมของภาคส่งออกไทยในวงกว้างได้
2. **พึ่งพามาก-ส่งออกน้อยกว่า** ได้แก่ ทูน่า (พึ่งพาตะวันออกกลาง 20%) ข้าว ผลไม้แปรรูป แผ่นไม้ (ไฟเบอร์บอร์ด พึ่งพาถึง 72.8%) และตู้เย็น กลุ่มนี้อยู่ในระดับที่ต้องเฝ้าระวังเช่นกัน แต่สินค้าเกษตรและอาหารบางรายการอาจได้รับผลกระทบไม่สูง เนื่องจากคาดว่าตะวันออกกลางจะยังต้องการสินค้าเพื่อรักษาความมั่นคงทางอาหาร
3. **ส่งออกมาก-พึ่งพาน้อย** เช่น ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ (HDD) สมาร์ตโฟน กลุ่มนี้ยังไม่น่าเป็นห่วงมากนัก เพราะส่วนใหญ่ไทยส่งออกไปยังตลาดอื่นๆ ทำให้ความเสี่ยงจากความขัดแย้งในตะวันออกกลางมีจำกัดกว่า

ภาพที่ 11

ประเมินสินค้าส่งออกที่มีโอกาสได้รับผลกระทบ (Export goods prioritization)

Source: International Trade Centre (ITC) and Krungsri Research
Note: HS code 4 digits

3) ภาวะชะงักงันด้านระบบโลจิสติกส์ (Logistics Disruptions)

การปิดเส้นทางยุทธศาสตร์ในตะวันออกกลางไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบด้านพลังงาน แต่ยังสร้างอุปสรรคสำคัญต่อการค้าโลก โดยเฉพาะการขนส่งสินค้าทางเรือผ่านคอนเทนเนอร์ ซึ่งมีสัดส่วนสูงถึง 11% ของการค้าโลก หรือราว 26 ล้านตู้ต่อปีที่ต้องผ่านภูมิภาคนี้ การหยุดชะงักที่เกิดขึ้นทันทีส่งผลให้มีเรือกว่า 150 ลำ พร้อมตู้คอนเทนเนอร์อีก 4.5 แสนตู้ต้องติดค้างอยู่กลางทะเล ซึ่งถือเป็นการตัดขาดเส้นทางการค้าระหว่างเอเชียและยุโรป **ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการส่งมอบสินค้าบางกลุ่มที่ต้องพึ่งพิงการขนส่งผ่านเส้นทางนี้โดยเฉพาะกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และชิ้นส่วน และสินค้าขายปลีก ซึ่งอาจนำไปสู่ภาวะขาดแคลนสินค้าคงคลังในกลุ่มสินค้าเหล่านี้ทั่วโลกได้ในระยะเวลาอันใกล้** นอกจากนี้ สินค้าเกษตรที่เน่าเสียง่าย (Perishable Goods) ในตู้คอนเทนเนอร์แช่เย็นยังเผชิญกับความเสี่ยงที่จะเสียหายทั้งหมดจากการตกค้างที่ท่าเรืออย่างไร้กำหนด

ยิ่งไปกว่านั้น ภาวะชะงักงันด้านการขนส่งที่เกิดขึ้นยังส่งผลให้ค่าระวางเรือปรับสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจาก (1) ระยะทางขนส่งที่อาจต้องอ้อมไกลขึ้นมาก โดยสภาผู้ขนส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย (สรท.)[5/] มองว่าอีกหนึ่งจุดยุทธศาสตร์คือบริเวณช่องแคบบับเอลมันเดบ (Bab-el-Mandeb) ซึ่งเป็นประตูเชื่อมทวีปเอเชียกับยุโรปผ่านทะเลแดงและคลองสุเอซ โดยปัจจุบันอยู่ภายใต้อิทธิพลของกองกำลังฮูตี และฮิซบอลเลาะห์ ซึ่งเป็นตัวแทน (Proxy) ของอิหร่าน ดังนั้น หลายสายเรือที่วิ่งผ่านคลองสุเอซต้องเปลี่ยนเส้นทาง (Re-routing) ออกมาอ้อมแหลมกู๊ดโฮปเพื่อความปลอดภัย โดยจะมีระยะทางเพิ่มขึ้น 7,500 กิโลเมตร และใช้เวลา 35-45 วัน (2) ราคาพลังงานที่เพิ่มขึ้นส่งผลต่อต้นทุนการขนส่งโดยตรง และ (3) การเก็บค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มเพื่อประกันความเสี่ยงที่สูงขึ้น (เช่น War risk premium, Congestion surcharge, Emergency surcharge, และ Transit Disruption Surcharge โดยอาจเก็บ 1,500 ดอลลาร์สหรัฐ/TEU หรือ 3,500 ดอลลาร์สหรัฐ/Reefer (ตู้คอนเทนเนอร์แช่เย็น)) ปัจจัยข้างต้นจึงส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรม ทั้งด้านระยะเวลาขนส่งสินค้าและวัตถุดิบที่นานขึ้น และต้นทุนการขนส่งที่สูงขึ้น ซึ่งหากสงครามลากยาวออกไป ความเสี่ยงจากภาวะขาดแคลนสินค้าและวัตถุดิบที่ผ่านช่องทางนี้ก็จะทวีเพิ่มขึ้น อาทิ ปุ๋ยยูเรียในภาคการเกษตรที่มีราคาแพงขึ้นและขาดแคลน

ภาพที่ 12

เส้นทางการเดินเรือสำคัญ

Source: worldview.stratfor.com

5/ 'สงคราม' ป่วนขนส่งทางทะเล ผู้ส่งออกไทยผวาสายเดินเรือ 'งด Booking' ค่าระวางพุ่ง | กรุงเทพธุรกิจ

นอกจากนี้ การสู้รบที่ทวีความรุนแรงยังส่งผลกระทบต่อธุรกิจการบินทั่วโลกอย่างรุนแรง จากการปิดน่านฟ้าในหลายพื้นที่ (อาทิ อิหร่าน อิรัก อิสราเอล บาห์เรน คูเวต กาตาร์ และซีเรีย) ทำให้เที่ยวบินมากกว่า 20,000 เที่ยวถูกยกเลิกหรือต้องบินอ้อมเส้นทาง และมีผู้โดยสารตกค้างกว่า 1 ล้านคนทั่วโลก[6/] โดยสนามบินฮับในดูไบ อาบูดาบี และโดฮาถูกปิดหรือเปิดแบบจำกัดหลังถูกโจมตี ทำให้เส้นทางการบินเชื่อมต่อยุโรป–เอเชีย (ผ่านอ่าวเปอร์เซีย) สะดุดลง **ขณะที่ราคาน้ำมันอากาศยาน (Jet fuel) เพิ่มขึ้น 56% หลังการเริ่มต้นโจมตี** (จาก 2.5 ดอลลาร์สหรัฐ/แกลลอนในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์เป็น 3.95 ดอลลาร์สหรัฐในวันที่ 6 มีนาคม) ทำให้ราคาค่าโดยสารเครื่องบินมีทิศทางปรับสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว **นอกจากนี้ การหยุดบิน/จำกัดเที่ยวบินผู้โดยสารทำให้การขนส่งสินค้าที่บรรทุกในห้องเก็บสัมภาระใต้ท้องเครื่องของเครื่องบินโดยสาร (Belly cargo) ลดลง** ส่งผลให้เครือข่ายการขนส่งสินค้าทางอากาศทั่วโลกสะดุดลง และทำให้อัตราค่าระวาง (Spot rates) เส้นทางเอเชีย–ยุโรปพุ่งขึ้นจากการอ้อมเส้นทางและการขาดแคลนเครื่อง/นักบิน/สลอต

สถานการณ์ข้างต้น ส่งผลต่อไทยทั้งด้านโอกาสและความเสี่ยง เนื่องจากสายการบินของไทยปรับเส้นทางบินตรงยุโรปบางเส้นทาง จึงได้อานิสงส์จากอัตราบรรทุกเส้นทางยุโรปสูงขึ้น เนื่องจากผู้โดยสารเลือกบินตรงมากขึ้น **ขณะที่ผลกระทบด้าน Cargo จะมาจากค่าระวางปรับสูงขึ้น ความจุลดลง และระยะเวลาขนส่งที่นานขึ้น (จากการอ้อมเส้นทาง) อาจกระทบผู้ส่งออกสินค้าด่วนหรือสินค้ามูลค่าสูง (อาทิ อิเล็กทรอนิกส์ ของสด ยาและเวชภัณฑ์ และอะไหล่อากาศยาน)** ต้องจองล่วงหน้ายาวขึ้น และหากสงครามยืดเยื้อ จะเพิ่มความเสี่ยงด้าน Supply shock ในภาคอุตสาหกรรมได้ **ทั้งนี้ ผลกระทบต่อเครือข่ายการบินอาจยืดเยื้ออีกหลายสัปดาห์ และจะส่งผลต่อโลจิสติกส์ การท่องเที่ยว และเศรษฐกิจโลกในวงกว้างได้ในที่สุด**

6/ 'Iran strikes disrupt flights: Why travel insurance may fall short | CNBC

มาตรการรองรับและการบรรเทาผลกระทบของไทย

ภาครัฐได้เตรียมมาตรการเพื่อรองรับความเสี่ยงโดยเฉพาะด้านพลังงานจากสถานการณ์ดังกล่าว โดยเน้นการรักษาเสถียรภาพของอุปทานพลังงานและลดผลกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชน ดังนี้

ความมั่นคงทางน้ำมัน

- **การสำรองน้ำมัน**: **ในวันที่ 6 มีนาคม** 2569 กระทรวงพลังงานยืนยันว่า ปัจจุบันประเทศไทยมี **ปริมาณน้ำมันสำรองรวม (รวมทั้งในประเทศและน้ำมันที่อยู่ระหว่างขนส่ง)** เพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศประมาณ **65 วัน** (หากมิได้นำเข้าเพิ่มเติม) นอกจากนี้ ยังมีปริมาณน้ำมันที่ได้รับการยืนยันการสั่งซื้อและเตรียมจัดส่งเพิ่มเติมอีกจำนวน 30 วัน **ส่งผลให้ไทยมีปริมาณน้ำมันสำรองรวมทั้งสิ้นประมาณ** 90-95 **วัน**[7/]
- **การกระจายแหล่งนำเข้าน้ำมันดิบ**: แม้ว่า**การนำเข้าน้ำมันดิบส่วนใหญ่ของไทยจะมาจากตะวันออกกลาง** แต่ไทยได้กระจายแหล่งนำเข้าพลังงานจากภูมิภาคอื่นเพิ่มขึ้น เช่น สหรัฐฯ แอฟริกาตะวันตก และมาเลเซีย โดยปัจจุบัน **ราว 42% ของการนำเข้าน้ำมันดิบมาจากแหล่งผลิตนอกตะวันออกกลาง** ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงด้านอุปทานหากเกิดความไม่สงบในภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่ง
- **มาตรการดูแลราคา**: รัฐบาลยังได้ใช้ **กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง** เพื่อช่วยรักษาเสถียรภาพราคาพลังงานในประเทศ **โดยเฉพาะการตรึงราคาน้ำมันดีเซลชั่วคราว** เพื่อลดผลกระทบต่อค่าครองชีพและต้นทุนการขนส่ง

ความมั่นคงทางพลังงานไฟฟ้า

- **การจัดหา** LNG: เนื่องจากไทยพึ่งพาการนำเข้า LNG ราว 1 ใน 4 จากตะวันออกกลาง โดยเฉพาะจากกาตาร์ ทำให้เสี่ยงได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งดังกล่าว รัฐบาลจึงเร่งหาแหล่งนำเข้า LNG ทางเลือกอื่นๆ เช่น สหรัฐฯ และเมียนมา เพื่อกระจายความเสี่ยง โดย**คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) เห็นชอบให้จัดหา** LNG **เพิ่มขึ้น** 3 **เที่ยวเรือในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน** 2569 **เพื่อเสริมปริมาณเชื้อเพลิงในระบบการผลิตไฟฟ้า**
- **แนวนโยบายที่อาจปรับใช้ในอนาคต**: **การบริหารเชื้อเพลิงและต้นทุนไฟฟ้า** หากสถานการณ์ยืดเยื้อ รัฐบาลอาจใช้แนวทางบริหารการผลิตไฟฟ้าคล้ายกับช่วงวิกฤติรัสเซีย-ยูเครน เช่น การจัดสรรก๊าซต้นทุนต่ำ (อาทิ จากอ่าวไทย) เข้าระบบก่อน การเดินเครื่องโรงไฟฟ้าถ่านหินและโรงไฟฟ้าพลังน้ำเต็มกำลังเพื่อลดความต้องการใช้ LNG ในการผลิตไฟฟ้า การรับซื้อไฟฟ้าส่วนที่เหลือ จากโรงไฟฟ้าขนาดเล็ก รวมถึงการกำหนดค่าไฟ 2 อัตรา โดยค่าไฟสำหรับครัวเรือนถูกกว่าอุตสาหกรรม เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน

อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวสามารถช่วยบรรเทาผลกระทบในระยะสั้นได้เท่านั้น และอาจไม่สามารถชดเชยผลกระทบได้ทั้งหมด หากความขัดแย้งในตะวันออกกลางยืดเยื้อและทำให้ราคาพลังงานโลกปรับเพิ่มขึ้นเป็นระยะเวลานาน

7/ อรรถพลย้ำไทยไม่ขาดแคลนน้ำมัน พลังงานพร้อมรับมือวิกฤตตะวันออกกลาง | โพสต์ทูเดย์

มุมมองวิจัยกรุงศรี

ในเชิงเศรษฐกิจมหภาคแล้ว ความตึงเครียดระหว่างสหรัฐฯ และอิหร่านเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย โดยผลกระทบหลักจะส่งผ่านช่องทางด้านอุปทานและราคาพลังงาน อย่างไรก็ตาม หากความตึงเครียดรุนแรงขึ้นและยืดเยื้อ อาจส่งผลกระทบเพิ่มเติมผ่านช่องทางด้านอุปสงค์และตลาดการเงิน **สำหรับประเทศไทย ผลกระทบจะขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงและระยะเวลาของความขัดแย้งในตะวันออกกลาง โดยช่องทางหลักมาจากต้นทุนพลังงาน** ต้นทุนสินค้าและค่าขนส่งที่สูงขึ้น ซึ่งสร้างแรงกดดันต่อเงินเฟ้อและ**อาจทำให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจลดลงจากกรณีฐานประมาณ** -0.2 **ถึง** -0.9%

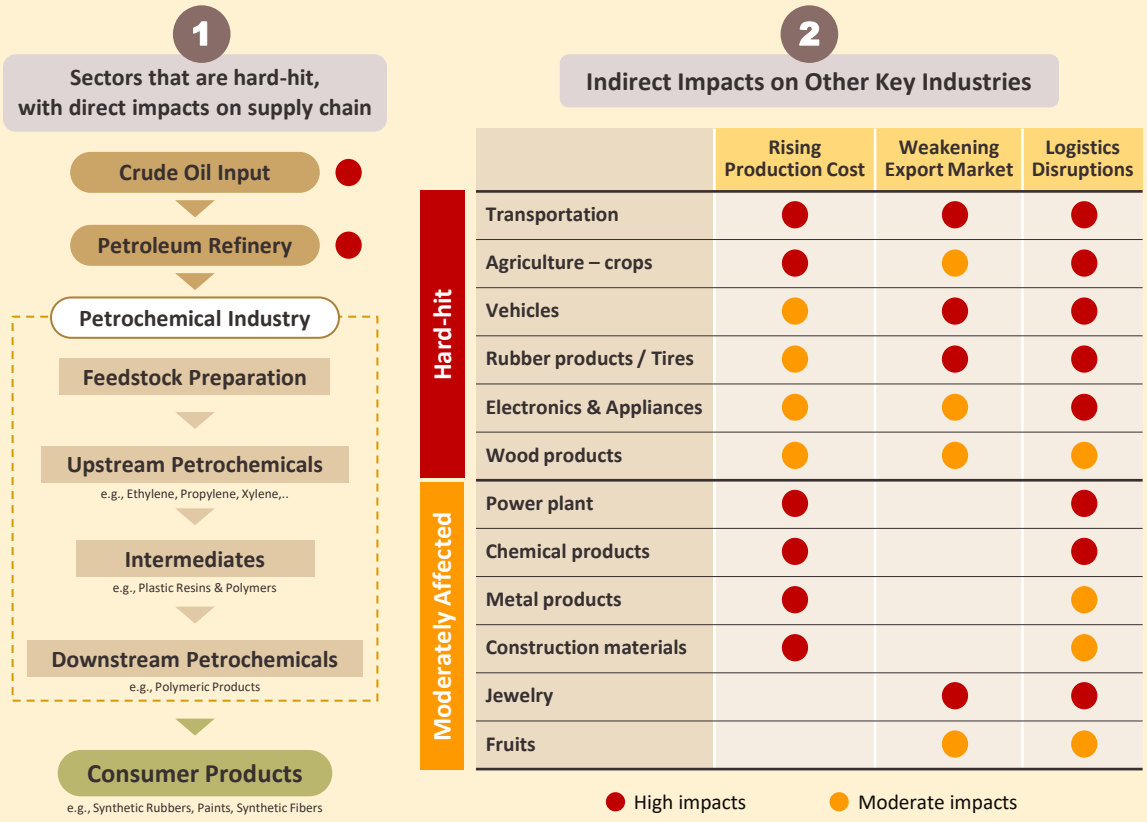
ทั้งนี้ สถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นย่อมเพิ่มความเสี่ยงด้านขาลง (downside risks) **ต่อประมาณการการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในปี** 2569 **ที่วิจัยกรุงศรีคาดการณ์ไว้ที่** 2.0% (ณ 26 กุมภาพันธ์ 2569) อย่างไรก็ตาม มาตรการด้านการสำรองพลังงาน การกระจายแหล่งนำเข้าน้ำมัน การสร้างความมั่นคงทางพลังงานไฟฟ้าเพิ่มเติม รวมถึงการดูแลราคาสินค้าภายในประเทศ ช่วยให้ไทยยังคงมีความสามารถในการรองรับความเสี่ยงในระยะสั้นได้ในระดับหนึ่ง ขณะเดียวกัน ยังต้องติดตามแนวโน้มการดำเนินนโยบายและมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐอย่างใกล้ชิด

ทั้งนี้ ไทยยังต้องเฝ้าระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับภาคอุตสาหกรรมอีกด้วย ซึ่งคาดว่าจะมีระดับความรุนแรงต่างกันตามลักษณะของโครงสร้างอุตสาหกรรม ดังนี้

- <u>อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบรุนแรง</u>: (1) **อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบทางตรง ได้แก่ อุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันและปิโตรเคมี รวมถึงธุรกิจโรงไฟฟ้าที่เผชิญกับการขาดแคลนวัตถุดิบ** (Feedstock) รวมถึงอุตสาหกรรมที่พึ่งพาปัจจัยการผลิต (Input) จากตะวันออกกลางในสัดส่วนสูง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ใช้พลังงานเข้มข้น ภาคเกษตรกรรม วัสดุก่อสร้าง ตลอดจนอุตสาหกรรมที่พึ่งพาปิโตรเคมี อาทิ พลาสติก ซึ่งห่วงโซ่อุปทานที่หยุดชะงักอาจทำให้ต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมเหล่านี้สูงขึ้น (2) **อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบทางอ้อม** จากการเผชิญผลกระทบทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านอุปทานจากต้นทุนพลังงานที่สูงขึ้น ด้านอุปสงค์จากตลาดตะวันออกกลางที่ชะลอตัว และด้านโลจิสติกส์จากการเกิดภาวะชะงักงันของการส่งมอบสินค้าและวัตถุดิบ ได้แก่ ธุรกิจขนส่ง เกษตรกรรม ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ยาง และผลิตภัณฑ์ไม้
- <u>อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบปานกลาง</u>: ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมหนัก ซึ่งได้รับผลกระทบหลักจากต้นทุนการผลิตและต้นทุนดำเนินงานที่สูงขึ้น เช่น อุตสาหกรรมโลหะ เคมีภัณฑ์ อัญมณีและเครื่องประดับ

ภาพที่ 13

สรุปผลกระทบรายอุตสาหกรรม

Source: Krungsri Research

ทั้งนี้ ระดับของผลกระทบขึ้นอยู่กับความยืดเยื้อของสถานการณ์เป็นหลัก และสถานการณ์ดังกล่าวยังตอกย้ำความสำคัญของการกระจายแหล่งพลังงานและวัตถุดิบของประเทศต่างๆ รวมถึงประเทศไทย เพื่อเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาวอีกด้วย

วิจัยกรุงศรี

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

ผู้บริหารสายงานวิจัยและหัวหน้าทีมวิจัยเศรษฐกิจ

ทีมวิจัยเศรษฐกิจ

สุจิต ชัยวิชญชาติ

ผู้บริหารทีมวิจัยเศรษฐกิจมหภาค

วนิชา ดิเรกอุดมศักดิ์

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

จุไรลักษณ์ พลศรี

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส (พยากรณ์ตัวเลขเศรษฐกิจ)

ปิยะวดี จิระศิริสุวรรณ

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

ทรรศิน กลิ่นถนอม

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

กฤตพร ศิริใจชิงกุล

นักเศรษฐศาสตร์

ศุภสิน อิทธิพัทธ์วงศ์

นักเศรษฐศาสตร์

วณัช บัณฑิตาโสภณ

นักเศรษฐศาสตร์

ทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

รักษาการผู้บริหารทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ณธัญอร รัตนาธรรมวัฒน์

นักวิจัยอาวุโส

นฤชยา สาตแฟง

นักวิจัย

ปริญญา มิ่งสกุล

นักวิจัย

ชณัฐฐา ธาระรส

นักวิจัย

ทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ธเนศ มหัทธนาลัย

ผู้บริหารทีมวิจัยอุตสาหกรรม

พูลสุข นิลกิจศรานนท์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Healthcare, Mobile Operators)

เฑียร เทียมศักดิ์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Energy, Petrochemicals)

ชัยวัช โชวเจริญสุข

นักวิเคราะห์อาวุโส (Agriculture)

พุทธชาด ลุนคำ

นักวิเคราะห์อาวุโส (Construction Contractors, Construction Materials, Hotels, Industrial Estate)

พัชรา กลิ่นชวนชื่น

นักวิเคราะห์อาวุโส (Real Estate)

ประพันธ์ ลีน้อย

นักวิเคราะห์ (ESG)

ศุภวัฒน์ โชคสวัสดิ์ไพศาล

นักวิเคราะห์ (Automobile, Electronics & Electrical Appliances)

รพีภูมิ ลาภมาก

นักวิเคราะห์ (Agriculture, Food & Beverages)

ฉัตรวลี เมธาสถิตย์สุข

นักวิเคราะห์ (Healthcare)

ทีมบริหารระบบข้อมูลวิจัย

ธมณ เสริญสุขสกุล

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล

เชิดศักดิ์ ศรีชัยตัน

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล

วงศกร แก้วอุดทัง

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล